

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Broj: 01-02-03-13-260 /11

R: 06-5; 011-5/11

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA
Odjela za obrazovanje
za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2010. godine**

Brčko, svibanj 2011. godine

KAZALO

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
REZIME DANIH PREPORUKA.....	5
NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA	
ODJELA ZA OBRAZOVANJE ZA 2010. GODINU.....	7
1. UVOD.....	7
2. OPĆI DIO.....	7
3. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE.....	8
4. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANCIJSKOG POSLOVANJA ZA 2009. GODINU	8
5. NALAZI I PREPORUKE.....	8
5.1 RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA	8
5.2. PLANIRANJE I IZVRŠENJE TEKUĆIH IZDATAKA	9
5.2.1. <i>Izdatci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih.....</i>	10
5.2.2. <i>Izdatci za energiju</i>	11
5.2.4. <i>Izdatci za nabavu materijala.....</i>	12
5.2.5. <i>Dotacije pojedincima - stipendije.....</i>	14
5.3. PLANIRANJE I IZVRŠENJE KAPITALNOG PRORAČUNA.....	14
5.4. POPIS IMOVINE.....	15
6. KOMENTAR.....	16
7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI.....	17

**ODJEL ZA OBRAZOVANJE
VODITELJU ODJELA
Rizi Čiviću**

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za obrazovanje Vlade Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Odjel) za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2010. godine (dostavljenog izvješća o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na dan 31. 12. 2010. godine i drugih zakonskih i podzakonskih akata), te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za finansijsko poslovanje Odjela sukladno zakonskim propisima, programu rada i odobrenim pozicijama proračuna, kao i usklađenost cijelokupnog poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Ova odgovornost obuhvaća: osmišljavanje, primjenu i održavanje kompletног i efikasnog sustava internih kontrola za sve procese rada u Odjelu, te provedbu administrativnih procedura s ciljem podizanja kvalitete poslovanja i upravljanja u Odjelu.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o provedenoj reviziji finansijskog poslovanja. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08), INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se u razumnoj mjeri, uvjerimo o tome je li finansijsko poslovanje izvršeno sukladno s važećim zakonskim propisima i odobrenim pozicijama proračuna.

Revizija uključuje ispitivanja i provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim propisima. Revizijom su obavljena ispitivanja, testiranja i analitičke procedure na odobrenim pozicijama proračuna sa izvršenim pozicijama proračuna, kao i njihovo eventualno prekoračenje mimo planiranih iznosa.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dostatni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše neovisno revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija

Proведенom revizijom utvrdili smo da:

- Ne možemo potvrditi da je Odjel uspostavio adekvatan sustav internih kontrola s obzirom da svi elementi sustava nisu primjenjeni na cijelokupno poslovanje Odjela, niti je osigurano jednoobrazno i potpuno funkcioniranje usvojenih kontrolnih procedura i aktivnosti.
- Planiranje i isplata povećanja bruto plaća za nastavno osoblje (u visini 10% polazne osnove), odobreno od Skupštine Distrikta prilikom usvajanja proračuna za 2010. godinu, izvršeno je bez postojanja zakonske osnove u Zakonu o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.
- Izdatci za prekovremeni rad zbog zamjene nenazočnog nastavnika - suradnika isplaćivani su bez dosljedne primjene Zakona o državnoj službi u organima uprave i Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja ispravnih pozicija, rokova i načina uvođenja prekovremenog rada, kao i obavljanja nadležnih organa Distrikta o njegovom uvođenju.
- Nabava lož-ulja za zagrijavanje škola vršena je prije provedenog postupka javnih nabava što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH.
- U realizaciji kapitalnih izdataka Odjel nije uspostavio dinamičko planiranje i poduzimanje potrebnih aktivnosti nužnih za efikasnu i racionalnu realizaciju odobrenih projekata u propisanim rokovima, kao i potrebna razina sinkronizacije i informiranja prilikom realizacije zajedničkih projekata.

Mišljenje

Po našem mišljenju, izuzev učinaka koje mogu imati napomene dane u kvalifikacijama, finansijsko poslovanje Odjela za obrazovanje tijekom 2010. godine, je u svim materijalno značajnim aspektima bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavne revizorice:
Tomo Vozetić, dipl. oec.

Glavna revizorica
Dževida Hodžić, dipl. oec.

Božo Zimonjić, dipl. oec.

REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Odjela u 2010. godini, konstatirali smo određene propuste i nepravilnosti. U cilju njihovog otklanjanja, dajemo sljedeće preporuke:

Potrebno je, u cilju uspostave cjelovitog sustava internih kontrola, u svim segmentima poslovanja utvrditi vrste i stupanj rizika, donijeti jasna i konkretna pravila i procedure, utvrditi kontrolne i nadzorne postupke i dokumentirati njihovo provođenje, kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa u izvršavanju svakodnevnih poslova Odjela.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Pravilnika o internoj kontroli, u dijelu pravodobnog donošenja propisane upute u cilju stvaranja pretpostavki za njegovu potpunu implementaciju.

Potrebno je postupati sukladno članku 23 stavku 4 Zakona o izvršenju proračuna za 2010. godinu u dijelu kontrole točnosti podataka o izvršenju proračuna i pravodobnog poduzimanja potrebnih mjera za usklađivanje ostvarenih izdataka s odobrenim sredstvima.

Potrebno je planiranje i isplatu plaća vršiti sukladno s odredbama Zakona o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je uvođenje prekovremenog rada vršiti dosljednom primjenom Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH, Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, u dijelu duljine angažiranja, procedure o uvođenju prekovremenog rada i pravodobnog obavlješćivanja nadležnog inspektora.

U cilju osiguranja uvjeta za kontinuitet rada institucija Odjela potrebno je izvršiti analizu uzroka nepravodobnog dovršetka postupaka u ranijem razdoblju, nakon čega izvršiti izbor najadekvatnijeg postupka, te pravodobno pokretati i provoditi postupke javnih nabava, a same nabave vršiti nakon dovršetka postupka.

Potrebno je uspostaviti cjelovit sustav kontrole prijema i potrošnje lož-ulja stvaranjem nužnih tehničkih pretpostavki i implementacijom donesenog jedinstvenog sustava praćenja i izvješćivanja na razini Odjela.

Potrebno je preispitati postojeći način zagrijavanja školskih objekata, izvršiti analizu učinaka korištenja različitih energenata po školskim objektima te sukladno rezultatima analiza odabrati najekonomičniji od tehnički izvodivih rješenja.

Potrebno je prilikom ugovaranja korekcija ugovorenih cijena uspostaviti metodologiju i kriterije za utvrđivanje početne i krajnje cijene koji će osigurati objektivnost i pravednost u njezinom utvrđivanju, te racionalnost u potrošnji proračunskih sredstava.

Potrebno je prilikom priznavanje prava na prijevoz dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o obrazovanju u dijelu upisnog područja i udaljenosti mjesta stanovanja od pripadajuće škole.

U postupku izbora udžbenika prije pokretanja postupka javne nabave potrebno je aktivima nastavnika omogućiti uvid u sadržaj izdanja koje će biti predmet prijedloga za nabavu.

Potrebno je dopuniti odluku o korištenju udžbenika, definirati obvezne rokove uporabe udžbenika, utvrditi kriterije o prioritetima u dobivanju novih udžbenika, uspostaviti pojedinačnu identifikaciju zaduženih udžbenika po učenicima, kao i postupak s prijevremenim oštećenjem i gubitkom udžbenika.

Potrebno je planiranjem nabava namirnica osigurati kontinuitet opskrbe i pružanja usluga prehrane polaznika vrtića, a skladištenje namirnica vršiti samo u rokovima koji su kraći od roka uporabe.

Potrebno je uspostaviti vođenje materijalnog knjigovodstva i dnevno dokumentiranje utroška materijala-namirnica uz obrazloženja odstupanja od normativom utvrđenih količina.

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora precizno definirati obveze stipendista uz uvažavanje neusklađenosti školske i proračunske godine, način i dinamiku isplate stipendija, kao i uvjete za mirovanje prava ili raskid ugovora o stipendiranju, te ih dosljedno izvršavati.

Prilikom planiranja i izvršavanja kapitalnih izdataka potrebno je donošenje operativnih planova aktivnosti potrebnih za njihovu realizaciju, kako bi se povećala efikasnost i racionalnost izvršenja proračuna kapitalnih potreba u zakonom propisanim rokovima.

Potrebno je, pri realizaciji kapitalnih projekata u kojima sudjeluje više institucija Distrikta, uspostaviti koordinaciju u dijelu: definiranja nadležnosti u kontrolnim aktivnostima, pravodobnog i potpunog informiranja o stupnju realizacije zajedničkog projekta i provođenja nadzora nad namjenskim i racionalnim utroškom odobrenih proračunskih sredstava.

Dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH, u dijelu rokova predviđenih za trošenje proračuna kapitalnih potreba.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti na način i u rokovima propisanim Uputom.

Potrebno je izvršiti identifikaciju primatelja lož-ulja i izdanih faktura dobavljača, osiguranje proračunskih sredstava za pokriće utvrđenih izdataka i uspostavu kontrolne procedure kojom bi se spriječilo ponavljanje navedenih propusta u budućem razdoblju.

NALAZI I PREPORUKE IZVJEŠĆA O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKOG POSLOVANJA ODJELA ZA OBRAZOVANJE ZA 2010. GODINU

1. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Odjela za obrazovanje za 2010. godinu na temelju ovlasti sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08).

2. OPĆI DIO

Odjel za obrazovanje obavlja stručne, administrativne i ostale dužnosti iz nadležnosti Vlade, koje se odnose na:

- provođenje zakona i propisa nadležnih tijela i institucija BiH i Distrikta iz oblasti obrazovanja, pod nadzorom i uputama gradonačelnika;
- materijalno-tehničku i kadrovsku potporu obrazovnim institucijama Distrikta;
- donošenje nastavnih planova i programa sukladno sa standardima modernog, demokratskog i multietničkog društva;
- suradnju između roditelja i nastavnog osoblja;
- provođenje edukativnih programa u Distriktu;
- ostale dužnosti iz nadležnosti ovog odjela sukladno zakonima i propisima BiH i Skupštine Brčko distrikta BiH ili naložene od strane gradonačelnika.

Unutarnja organizacija Odjela je utvrđena organizacijskim planom, a u cilju ostvarenja zakonitog, efikasnog, pravodobnog i ekonomičnog izvršavanja svih poslova iz nadležnosti Odjela, postizanje potpune zaposlenosti i maksimalno korištenje njihovih stručnih kvalifikacija i znanja, potpune odgovornosti zaposlenika i efikasno rukovođenje sistematskog unapređenja rada i suradnje s drugim organima.

Prema Organizacijskom planu i sistematizaciji radnih mesta u Odjelu je za vršenje poslova i zadataka predviđeno ukupno **989** zaposlenika. Na bazi prosječnog broja zaposlenih tijekom 2010. godine Odjel je imao **924** zaposlenika, što je za **65** zaposlenika manje u odnosu na Organizacijski plan.

Za izvršenje poslova iz djelokruga Odjela za obrazovanje organiziraju se pododjeli - institucije:

- Pododjel za predškolsko i osnovno obrazovanje,
- Pododjel za srednje obrazovanje,
- Pododjel za zajedničke poslove,
- Pododjel za ljudske resurse i zapošljavanje i
- Pedagoška institucija.

3. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje Odjela za 2010. godinu, u dijelu planiranja i izvršenja izdataka – rashoda tekućeg proračuna i proračuna kapitalnih potreba, ocjena sustava internih kontrola, kao i usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Odjela je da omogući revizoru da, na temelju prikupljenih dokaza, izrazi mišljenje o tome je li finansijsko poslovanje obavljeno sukladno s cijelokupnom zakonskom važećom regulativom Distrikta, kao i planiranim pozicijama proračuna. Pored toga revizija je planirana i izvršena s ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu jesu li poduzete sve mjere za namjensko trošenje proračunskih sredstava za svrhe za koje je dana ovlast donošenjem proračuna, te davanja preporuka za daljnji rad s posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava jačanjem internih kontrola.

Opseg revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije. S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjima na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno-značajne pogreške mogu ostati neotkrivene.

4. OSVRT NA NALAZE I IMPLEMENTACIJA PREPORUKA REVIZIJE FINANCIJSKOG POSLOVANJA ZA 2009. GODINU

Na temelju preporuka iz izvješća o obavljenoj reviziji finansijskog poslovanja za 2009. godinu Odjel je donio akcijski plan realizacije preporuka proisteklih iz izvješća, broj: 37-07-000622/10 od 21. 7. 2010. godine.

Do konca revidirane godine Odjel je djelomično poštovao preporuke iz prethodnog izvješća u dijelu donošenja kontrolnih procedura u kontroli električne energije, loživog ulja i prijevoza učenika. S obzirom da su one donesene u prosincu 2010. godine, nisu mogle imati utjecaja na finansijsko poslovanje u 2010. godini.

Odjel nije izvršio procjenu rizika značajnih procesa i transakcija, a samim tim ni donio procedure, mjere, aktivnosti, nositelje i rokove kojim bi se rizici u poslovanju izbjegli, eliminirali ili smanjili na prihvatljivu razinu.

Za nepravilnosti u finansijskom poslovanju iz prethodne godine, koje nisu do kraja otklonjene, dane su preporuke u ovom izvješću.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Radom Odjela rukovodi voditelj Odjela, koji je kao nositelj izvršne funkcije član Vlade Brčko distrikta BiH. Zadužen je za koordinaciju rada Odjela na provođenju politike Distrikta iz oblasti obrazovanja sukladno zakonima i uputama gradonačelnika kojem je izravno odgovoran. Pododjelima rukovode voditelji pododjela, a Pedagoškom institucijom ravnatelj Institucije, koji neposredno organiziraju vršenje

poslova iz djelokruga pododjela/institucije, i daju upute i osiguravaju pravovremeno i zakonito obavljanje poslova.

Interna kontrola je do 1. 10. 2010. godine regulirana Pravilnikom o internoj kontroli Odjela za obrazovanje, broj 07-052-002394/07 od 3. 12. 2007. godine, a 1. 10. 2010. godine stupio je na snagu Pravilnik o internoj kontroli, broj 02-01.1-001038/10.

Pravilnikom nisu obuhvaćene sve aktivnosti Odjela, nisu identificirani rizici u poslovanju, niti je uspostavljen cjelovit i efikasan sustav informiranja i nadzora, što potvrđuju uočeni nedostatci i propusti u dijelu: planiranja plaća nastavnog osoblja, opsegu i načinu korištenja zamjene nenazočnog nastavnika - suradnika, nabave, evidencije i kontrole prijama, potrošnje i stanja udžbenika i lož-ulja, usuglašavanje točnosti evidencija o izvršenju tekućih izdataka s Direkcijom za financije. Kontrolne procedure donesene od Odjela, kao i fizičke kontrole lož-ulja mjernim instrumentima ne provode se jednoobrazno i u potpunosti u svim institucijama.

Novim pravilnikom je u članku 34 propisana obveza rukovoditelja organa uprave da u roku 60 dana donese uputu o primjeni ovog pravilnika. Odjel u propisanom roku nije donio potrebnu uputu.

Uočene nepravilnosti i nedostatci ukazuju da Odjel nije uspostavio adekvatan nadzor nad funkcioniranjem postojećih propisanih kontrolnih postupaka.

Potrebno je, u cilju uspostave cjelovitog sustava internih kontrola, u svim segmentima poslovanja utvrditi vrste i stupanj rizika, donijeti jasna i konkretna pravila i procedure, utvrditi kontrolne i nadzorne postupke i dokumentirati njihovo provodenje, kako bi se osigurala primjena zakonskih propisa u izvršavanju svakodnevnih poslova Odjela.

Potrebno je dosljedno provoditi odredbe Pravilnika o internoj kontroli, u dijelu pravodobnog donošenja propisane upute u cilju stvaranja pretpostavki za njegovu potpunu implementaciju.

5.2. Planiranje i izvršenje tekućih izdataka

Ukupni tekući izdatci planirani su u iznosu 33.605.090,53 KM, a izvršeni u iznosu 33.356.759,98 KM što čini 99,26% izvršenja.

Pregled planiranih i ostvarenih tekućih izdataka u 2010. godini dan je u tablici 1 u prilogu Izvješća.

Planiranje tekućih izdataka Odjela za 2010. godinu izvršeno je podnošenjem detaljnih zahtjeva za proračun po potrošačkim jedinicama (školama).

Prvobitni proračun tekućih izdataka odobren je u iznosu od **33.906.364,94 KM**. Odjel je u tijeku godine vršio dva preusmjeravanja sredstava, čime je s dotacija pojedincima iznos od 112.300,00 KM i nabave materijala iznos od 80.200,00 KM preusmjeren na ugovorene usluge 98.600,00 KM, usluge prijevoza i goriva 56.000,00 KM, putne troškove 19.300,00 KM, komunalne usluge 15.100,00 KM, tekuće održavanje 2.000,00 KM, te 1.500,00 KM na usluge platnog prometa. Amandmanima na proračun izvršena je korekcija - smanjenje tekućih izdataka za plaće u iznosu 634.274,41 KM, te povećanje izdataka za materijal i usluge u iznosu 333.000,00 KM, od čega se najveći dio odnosi na izdatke za energiju 197.500,00 KM, te na usluge prijevoza i goriva 129.500,00 KM. Revizijom izvršenja tekućih izdataka Odjela utvrđeno je da su prekoračeni odobreni iznosi na pozicijama doprinosi na teret

poslodavca za 25.041,71 KM, izdatci za tekuće održavanje 7.784,69 KM i iznajmljivanje imovine i opreme 2.626,65 KM. Iskazana probijanja rezultat su neusuglašenosti u planiranju i evidentiranju spomenutih izdataka između Odjela i Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH, što ukazuje na nepostojanje dosljednog i kontinuiranog praćenja i periodičnog usuglašavanja evidencija o izvršenju tekućih izdataka, propisanih člankom 23 stavkom 4 Zakonom o izvršenju proračuna u 2010. godini (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 1/10 i 61/10).

Potrebno je postupati sukladno Zakonu o izvršenju proračuna za 2010. godinu u dijelu kontrole točnosti podataka o izvršenju proračuna i pravodobnog poduzimanja potrebnih mjer za uskladivanje ostvarenih izdataka s odobrenim sredstvima.

5.2.1. Izdatci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih planirane su za 986 izvršitelja u iznosu 25.093.386,13 KM, a izvršene u iznosu 24.980.597,36 KM što čini 99,55% izvršenja. Detaljan zahtjev za plaće urađen je na temelju 100% popunjenoosti organizacijskog plana uz procjenu planiranog broja mjeseci za nepotpunjene pozicije i iznosa od 684.456,00 KM na ime financiranja angažiranja 43 vježbenika s VSS, 4 vježbenika s VŠS i 30 vježbenika sa SSS. Korekcija detaljnog zahtjeva za plaće vršena je amandmanima od 14. 7. 2010. godine umanjenjem za iznos 673.949,45 KM zbog nepotpunjavanja ispravnih pozicija u planiranom roku i povećanjem za 140.375,04 KM po osnovi planiranog prijama vježbenika. Amandmanima na proračun od 23. 12. 2010. godine izvršeno je dodatno smanjenje planiranih sredstava za bruto plaće za 100.700,00 KM. U okviru spomenutog iznosa, zbog primjene linearnog planiranja jedinstvenog postotka 4% za doprinose na teret poslodavca i različite strukture zaposlenika koji pripadaju MIO FBiH, vršeno je preusmjeravanje sredstava između pododjela i službi.

U okviru planiranih sredstava, **odobrenih proračunom za 2010. godinu** i izvršenih izdataka za plaće sadržan je i iznos dodatka na plaću za određene kategorije zaposlenika na temelju detaljnog zahtjeva za plaće u iznosu 10% polazne osnove, bez postojanja osnove u Zakonu o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je planiranje i isplatu plaća vršiti sukladno s odredbama Zakona o plaćama zaposlenih u organima uprave Brčko distrikta BiH.

Odlukom gradonačelnika o realizaciji plana zapošljavanja u upravi Brčko distrikta BiH za 2010. godinu broj 33-01.1-001451/10 od 3. 3. 2010. godine nije predviđeno zapošljavanje nastavnog osoblja u 2010. godini, a Naredbom gradonačelnika broj 05-01.1-002258/10 od 26. 11. 2010. godine privremeno je obustavljen postupak zapošljavanja svih službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Revizijom obračuna i isplata plaća utvrđena je isplata naknada za prekovremen rad u godišnjem iznosu od 336.347,94 KM na ime zamjene nenazočnih radnika. Revizijom pojedinačnih isplata utvrđeno je da je, izuzev isplata za zamjenu postojećih radnika koji su privremeno spriječeni u obavljanju poslova, vršena isplata za obavljanje poslova pojedinih nepotpunjenih radnih mjesta u duljem vremenskom razdoblju.

Člankom 101 Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 10/08 i 25/08) propisani su uvjeti zamjene nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi u slučaju privremene spriječenosti za rad, plaćenog i neplaćenog odsustva, kao i utvrđivanje visine naknade i maksimalnog roka najdulje tri mjeseca.

Člankom 71 Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 28/06, 29/06, 19/07, 02/08, 09/08, 44/08 i 25/09) propisana je obveza prethodnog obavljanja upravnog inspektora za prekovremen rad u razdoblju duljem od tri tjedna neprekidno ili 10 tjedana tijekom godine. Revizijom je utvrđeno da Odjel nije vršio prethodno obavljanje upravnog inspektora o uvođenju spomenutog prekovremenog rada.

Potrebno je uvođenje prekovremenog rada vršiti dosljednom primjenom Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH, Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u Brčko distriktu BiH, u dijelu duljine angažiranja, procedure o uvođenju prekovremenog rada i pravodobnog obavljanja nadležnog inspektora.

5.2.2. Izdatci za energiju

Izdatci za energiju planirani su u iznosu 1.285.000,00 KM, a ostvareni u iznosu 1.256.939,97 KM, što čini 97,82% izvršenja. Od ostvarenog iznosa na izdatke za lož-ulje odnosi se 901.948,67 KM, na izdatke za električnu energiju 324.775,40 KM, a za drvo, ugljen i plin 30.215,90 KM.

Revizijom faktura za nabavljeno lož-ulje utvrđeno je da su nadnevci isporuke na otpremnicama znatno raniji od nadnevka dovršetka postupka nabave i dodjele ugovora što ukazuje da je nabava vršena prije samog dovršetka postupka, što je nije sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama BiH i člankom 6 Naputka o postupku nabave roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u Brčko distriktu BiH od 14. 12. 2009. godine. Odjel nije osigurao jednoobraznost i potpunost u primjeni postojećeg pravilnika u dijelu različitog evidentiranja izvršenih kontrola potrošnje električne energije i lož-ulja od strane pojedinih škola - institucija. Tijekom revizije došli smo saznanja da je znatan broj kotlova za grijanje imao prvobitnu namjenu korištenja čvrstog goriva, te da je dogradnjom preuređen za tekuća goriva. S obzirom na cijenu lož-ulja i godišnji iznos izdataka, kao i činjenicu da postoje sistematizirana radna mjesta domara – ložača i potrebna infrastruktura za korištenje čvrstih goriva, nismo se uvjerili u ekonomičnost i racionalnost postojećeg načina zagrijavanja školskih objekata.

U cilju osiguranja uvjeta za kontinuitet rada institucija Odjela, potrebno je izvršiti analizu uzroka nepravodobnog dovršetka postupaka u ranijem razdoblju, nakon čega izvršiti izbor najadekvatnijeg postupka, te pravodobno pokretati i provoditi postupke javnih nabava, a same nabave vršiti nakon dovršetka postupka.

Potrebno je uspostaviti cjelovit sustav kontrole prijama i potrošnje lož-ulja stvaranjem nužnih tehničkih pretpostavki i implementacijom donesenog jedinstvenog sustava praćenja i izvještavanja na razini Odjela.

Potrebno je preispitati postojeći način zagrijavanja školskih objekata, izvršiti analizu efekata korištenja različitih energenata po školskim objektima te sukladno s rezultatima analiza odabrati najekonomičniji od tehnički izvodivih rješenja.

5.2.3. Usluge prijevoza i goriva

Izdatci za usluge prijevoza i goriva planirani su u iznosu 2.449.870,00 KM, a ostvareni u iznosu 2.436.763,08 KM ili 99,46% izvršenja, od čega se na prijevoz učenika odnosi 2.419.718,16 KM.

Prijevoz učenika ugovoren je nakon provođenja otvorenog postupka i dodjelom okvirnog sporazuma u 2009. godini. Revizijom ugovora utvrđeno je da članak 2 Okvirnog sporazuma sadrži odredbu godišnjeg usklađivanja cijena na temelju promjena cijene dizel-goriva na temelju službenih podataka iz Gospodarske komore Brčko distrikta BiH - Sekcija za naftu i naftne derivate Brčko distrikta BiH, bez metodologije njezinog utvrđivanja. Prilikom utvrđivanja cijene prijevoza za 2010. godinu pribavljena je potvrda od Gospodarske komore Brčko distrikta BiH - Sekcija za naftu i naftne derivate Brčko distrikta BiH koja govori o početnoj i krajnjoj cijeni jednog isporučitelja u Brčko distriktu BiH.

Smatramo da utvrđivanje korekcije cijene goriva za 2010. godinu primjenom cijene goriva od Gospodarske komore Brčko distrikta BiH nije primjerno zbog toga što se ona zasniva na cijeni jednog isporučitelja u Brčko distriktu BiH, bez obzira da li taj isporučitelj opskrbljuje gorivom izvršitelja usluge i da li je njegova cijena bila polazna osnova za formiranje osnovne cijene za izvršenje usluge prijevoza učenika.

Revizijom popisa učenika za prijevoz također je utvrđeno priznavanje izdataka za relacije koje izlaze izvan upisnih područja, bez dokumentiranja utvrđivanja njihove opravdanosti.

Potrebno je prilikom ugovaranja korekcija ugovorenih cijena uspostaviti metodologiju i kriterije za utvrđivanje početne i krajnje cijene koji će osigurati objektivnost i pravednost u njezinom utvrđivanju, te racionalnost u potrošnji proračunskih sredstava.

Potrebno je prilikom priznavanje prava na prijevoz dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o obrazovanju u dijelu upisnog područja i udaljenosti mjesta stanovanja od pripadajuće škole.

5.2.4. Izdatci za nabavu materijala

Izdatci za nabavu materijala i sitnog inventara planirani su u iznosu 728.530,00 KM, a ostvareni u iznosu 694.161,69 KM ili 95,28% izvršenja. Od toga se 366.558,26 KM odnosi na nabavu udžbenika, 114.418,33 KM na hranu, 86.073,49 KM na formulare i papir, 53.454,84 KM na kompjutorski materijal, a 73.656,77 KM na ostali materijal.

Nabava udžbenika započinje izborom udžbenika za nastavu koje predlažu aktivni nastavnici u okviru odobrenog kataloga udžbenika. U tijeku 2010. godine donesena je Odluka o odobravanju nabave pojedinih udžbenika izvan odobrenog kataloga. Revizijom smo utvrdili da u trenutku izbora udžbenika aktivni nisu imali primjerke udžbenika koji će se koristiti u nastavi, te su dali preporuke na temelju ranijih izdanja bez uvida u stanje izdanja koje će biti predmet nabave, tako da dolazi do situacija da se nabave udžbenici koji u tekućem izdanju ne sadrže sve teme utvrđene nastavnim planom i programom za pojedini predmet ili razred.

U postupku izbora udžbenika prije pokretanja postupka javne nabave potrebno je aktivima nastavnika omogućiti uvid u sadržaj izdanja koje će biti predmet prijedloga za nabavu.

Po dovršetku postupka nabave, po isporuci dobavljača, udžbenike komisijski prima ravnatelj škole s pedagogom i knjižničarom, te prave rasporedni nalog po odjelima prema iskazanim potrebama. Razredne starješine zadužuju knjige po učenicima i prave reverse koje potpisuju roditelji učenika. Reversi sadrže popis preuzetih knjiga, ime učenika i potpis roditelja. Revizijom je utvrđeno da reversi ne omogućavaju identifikaciju pojedinačno preuzetih knjiga niti stanje u kojem su primljene (nove ili korištene 1 ili više godina). Zbog ograničenja sredstava za nabavu udžbenika nabavljene su jednokratne knjige za niže razrede u 100% iznosu, a za ostale razrede 1/3 od broja upisanih učenika. Nabava knjiga za engleski i njemački jezik izvršena je u iznosu 1/3 iako su potpuno nove po sadržaju, te je trebalo izvršiti nabavu u 100% iznosu iskazanih potreba, uz nalaženje mogućnosti za manju nabavu udžbenika koji su u stanju da se koriste i nakon tri godine a čiji je broj po izjavi sugovornika značajan.

Odjel za obrazovanje je 25. 6. 2010. godine donio odluku o korištenju udžbenika kojom je utvrđeno da se udžbenici mogu koristiti minimalno tri godine bez obveze učenika da osiguraju trajnost udžbenika niti procedure postupanja u slučajevima prijevremenog oštećenja ili uništenja knjige.

Podjela udžbenika vrši se bez utvrđene procedure izbora učenika kojima će pripasti stari, a kojima novi udžbenik.

Potrebno je dopuniti odluku o korištenju udžbenika, definirati obvezne rokove uporabe udžbenika, utvrditi kriterije o prioritetima u dobivanju novih udžbenika, uspostaviti pojedinačnu identifikaciju zaduženih udžbenika po učenicima, kao i postupak sa prijevremenim oštećenjem i gubiškom udžbenika.

Nabava namirnica za potrebe vrtića „Naša djeca“ vrši se podnošenjem zahtjeva za nabavu sa specifikacijom potrebnih namirnica Odjelu za obrazovanje najmanje tri mjeseca prije isteka prethodnog ugovora zbog potreba kontinuiteta u opskrbi.

Pravila o proceduri nabave i prijama namirnica donesena su 29. 6. 2010. godine.

Nabava namirnica do donošenja pravila obavljana je isporukama s lager liste uskladištenih namirnica na dan 31. 12. 2009. godine. Uvidom u lager listu uskladištenih namirnica utvrdili smo da ta lista predstavlja popis ugovorenih i fakturiranih količina u 2009. godini koje nisu isporučene i preuzete na dan 31. 12. 2009. godine zbog nemogućnosti skladištenja (manjak prostora i rok čuvanja namirnica).

Prijam namirnica vrši se potpisom otpremnice odabranog ponuđača od strane ekonoma, koja za pojedine robe u prilogu sadrži uvjerenja o zdravstvenoj ispravnosti.

Prijam se vrši od 2 do 3 puta tjedno na temelju iskazanih potreba vrtića koje se dobavljaču dostavljaju unaprijed za 15 dana. Vrtići vode dnevnu evidenciju nazočnosti polaznika – djece na temelju čega planiraju potreban broj obroka.

Na temelju jelovnika i normativa namirnica vrši se trebovanje materijala iz skladišta u kuhinju izuzev začina koji se izdaju u tvorničkim pakovanjima za dulje razdoblje.

Revizijom smo utvrdili da nije dokumentirano dnevno trebovanje i utrošak materijala po normativima iako trebovane količine uglavnom odgovaraju brojnom stanju i jelovniku za pojedine dane.

Vrtić nije uspostavio vođenje materijalnog knjigovodstva (analitičke evidencije po materijalima) nego na bazi pomoćne evidencije sastavlja periodični pregled utroška i dostavlja ga Direkciji za financije koja zbrojno finansijski razdužuje stanje zaliha.

Potrebno je planiranjem nabava namirnica osigurati kontinuitet opskrbe i pružanja usluga prehrane polaznika vrtića, a skladištenje namirnica vršiti samo u rokovima koji su kraći od roka uporabe.

Potrebno je uspostaviti vođenje materijalnog knjigovodstva i dnevno dokumentiranje utroška materijala - namirnica uz obrazloženja odstupanja od normativom utvrđenih količina.

5.2.5. Dotacije pojedincima - stipendije

Izdatci za stipendije redovitim studentima planirani su u iznosu 592.700,00 KM, a ostvareni 589.600,00 KM što predstavlja 99,48% izvršenja.

Na temelju odluke Vlade Distrikta broj 02-01.2-0007236/10 od 3. 6. 2010. godine Odjel je raspisao javni natječaj za dodjelu stipendija redovitim studentima za razdoblje od 1. 1. 2010. do 31. 12. 2010. godine. Natječajem je predviđena dodjela 120 stipendija, od čega se 86 stipendija dodjeljuje studentima druge i starijih godina studija, četiri stipendije studentima prve godine (prethodno proglašenim učenicima generacije u srednjim školama Distrikta) i 30 stipendija studentima deficitarnih zanimanja. Nakon dovršenog natječaja zaključeni su ugovori o dodjeli 109 stipendija koje se odnose na: dvadeset (20) stipendija za deficitarna zanimanja, tri (3) za učenike generacije i osamdeset šest (86) za drugu i starije godine studija.

Revizijom realizacije zaključenih ugovora o stipendiraju utvrđeni su sljedeći nedostatci:

- isplata stipendija za pojedine korisnike vršena je zbrojno za određeni broj mjeseci suprotno odredbama ugovora koje definiraju mjesecnu isplatu,
- utvrđivanje obveza stipendista izvršeno je bez uzimanja u obzir odstupanja školske od proračunske godine,
- zbog nedostatnog preciziranja postupka u slučaju kašnjenja dostavljanja dokaza o redovitom upisu u iduću godinu Odjel ne vrši dosljednu primjenu članka III ugovora (raskid ugovora).

Potrebno je prilikom zaključivanja ugovora precizno definirati obveze stipendista uz uvažavanje neusklađenosti školske i proračunske godine, način i dinamiku isplate stipendija, kao i uvjete za mirovanje prava ili raskid ugovora o stipendiraju, te dosljedno ih izvršavati.

5.3. Planiranje i izvršenje kapitalnog proračuna

Kapitalni izdatci u 2010. godini planirani su u iznosu 2.173.907,61KM, a ostvareni u iznosu 72.411,95KM ili 3,33% izvršenja.

Pregled planiranih i ostvarenih kapitalnih izdataka dan je u tablici 2 u prilogu Izvješća.

Revizijom izvršenja kapitalnih projekata po godinama utvrđen je relativno nizak stupanj izvršenja projekata što ukazuje na propuste u planiranju i pravodobnom pokretanju aktivnosti nužnih za realizaciju složenijih projekata.

Također, uočeno je nepostojanje sinkronizacije aktivnosti prilikom realizacije kapitalnih projekata koji se planiraju i izvršavaju s više institucija Distrikta koje se ogleda u nedostatnoj informiranosti i nadzoru nad realizacijom projekta rekonstrukcije i uređenja aneksa JU Ekomska škola koji se sufinanciraju sredstvima Ureda za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta BiH (nositelj projekta).

U 2010. godini realizirana su sredstva proračuna kapitalnih potreba iz 2007. godine u iznosu 722.682,31 KM, što je u suprotnosti s člankom 6 Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 34/08).

Prilikom planiranja i izvršavanja kapitalnih izdataka potrebno je donošenje operativnih planova aktivnosti potrebnih za njihovu realizaciju, kako bi se povećala efikasnost i racionalnost izvršenje proračuna kapitalnih potreba u zakonom propisanim rokovima.

Potrebno je, pri realizaciji kapitalnih projekata u kojima sudjeluje više institucija Distrikta, uspostaviti koordinaciju u dijelu: definiranja nadležnosti u kontrolnim aktivnostima, pravodobnog i potpunog informiranja o stupnju realizacije zajedničkog projekta i provođenja nadzora nad namjenskim i racionalnim utroškom odobrenih proračunskih sredstava.

Treba dosljedno primjenjivati odredbe Zakona o proračunu Brčko distrikta BiH, u dijelu rokova predviđenih za trošenje proračuna kapitalnih potreba.

5.4. Popis imovine

Popis osnovnih sredstava, sitnog inventara i zaliha Odjela na dan 31. 12. 2010. godine izvršilo je povjerenstvo imenovano odlukom broj 05-07-002354/10 od 10. 12. 2010. godine, na temelju Upute o radu popisnih povjerenstava i obavljanju popisa sredstava, tražbina i obveza (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 30/08 od 18. 7. 2008. godine).

Izvješće o popisu sastavljeno je 17. 2. 2011. godine, što nije sukladno članku 7 Upute kojom je propisan rok 15. 1. iduće godine.

Popisom tražbina za predujmove Odjela utvrđen je iznos od 34.001,10 KM uplaćen dobavljaču „Lora“ d. o. o. Bukvik za nabavu lož-ulja za 2007. godinu. Sravnjenjem s dobavljačem utvrđeno je da je predujam u potpunosti iskorišten isporukama robe. Odjel do trenutka dovršetka revizije nije izvršio identifikaciju primatelja za lož-ulje po osnovi izvršenih isporuka i izdanih faktura od dobavljača.

Potrebno je popis imovine planirati i vršiti na način i u rokovima propisanim Uputom.

Potrebno je izvršiti identifikaciju primatelja lož-ulja i izdanih faktura dobavljača, osiguranje proračunskih sredstava za pokriće utvrđenih izdataka i uspostavu kontrolne procedure kojom bi se spriječilo ponavljanje navedenih propusta u budućem razdoblju.

6. KOMENTAR

Odjel se u zakonskom roku očitovao na Nacrt izvješća o reviziji finansijskog poslovanja u razdoblju 1. 1. - 31. 12. 2010. godine dopisom broj 13-002221/11 od 27. 5. 2011. godine.

Odjel je u potpunosti prihvatio nalaze i preporuke iz Nacrta izvješća, tako da on bez korekcija postaje konačno izvješće.

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec.

Amra Ilić, dipl. oec.

7. PRILOZI IZVJEŠĆA O REVIZIJI

Tablica 1. Pregled planiranih i ostvarenih tekućih izdataka u 2010. godini

Ek. kod	Naziv ekonomskog koda	Ostvareno 2009. g.	Plan proračuna 2010. g.	Preras- podjela	Rebalansi	Odobreni proračun	Izvršenje 2010. g.	Indeks %	
								9/8	9/2
1	2	3	4	7	8	9	10	11	12
611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	22.967.023,12	25.670.362,84	0,00	-576.994,71	25.093.368,13	24.980.597,36	99,55	108,77
611100	Bruto plaće i naknade	22.666.947,01	25.351.412,84	0,00	-582.869,49	24.768.543,35	24.672.738,40	99,61	108,85
611200	Naknade zaposlenim	300.076,11	318.950,00	0,00	5.874,78	324.824,78	307.858,96	94,78	102,59
612100	Doprinosi na teret poslodavca	914.899,86	1.046.260,10	0,00	-57.279,70	988.980,40	1.014.022,11	102,5	110,83
613000	Izdatci za materijal i usluge	6.516.144,26	6.484.742,00	112.300,00	333.000,00	6.930.042,00	6.772.540,51	97,73	103,93
613100	Putni troškovi	92.213,41	68.512,00	19.300,00	0,00	87.812,00	79.738,40	90,81	86,472
613200	Izdatci za energiju	1.171.624,36	1.087.500,00	0,00	197.500,00	1.285.000,00	1.256.939,97	97,82	107,28
613300	Izdatci za komunalne usluge	317.099,69	347.250,00	15.100,00	21.000,00	383.350,00	359.466,14	93,77	113,36
613400	Nabava materijala	745.514,01	823.730,00	-80.200,00	-15.000,00	728.530,00	694.161,69	95,28	93,112
613500	Izdatci za usluge prijevoza i goriva	2.196.769,10	2.264.370,00	56.000,00	129.500,00	2.449.870,00	2.436.763,08	99,46	110,92
613600	Unajmljivanje imovine i opreme	0,00	0,00	0,00		0,00	2.626,65	0	
613700	Izdatci za tekuće održavanje	337.891,04	278.250,00	2.000,00	0,00	280.250,00	288.034,69	102,8	85,245
613800	Izdatci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	440,70	60.460,00	1.500,00	0,00	61.960,00	61.066,26	98,56	13857
613900	Ugovorene usluge	1.654.591,95	1.554.670,00	98.600,00	0,00	1.653.270,00	1.593.743,63	96,4	96,322
614200	Dotacije pojedincima	530.800,00	705.000,00	-112.300,00	0,00	592.700,00	589.600,00	99,48	111,08
	Ukupno tekući izdatci	30.928.867,24	33.906.364,94	0,00	-301.274,41	33.605.090,53	33.356.759,98	99,26	107,85

Tablica 2. Pregled planiranih i ostvarenih kapitalnih izdataka u 2010. godini

Redni broj	Godina odobrenja	Planirano	Izvršeno do 2010. g.	Izvršeno 2010. g.	% izvršenja	
					2010. g.	Ukupno
1.	2007.	2.456.233,14	1.611.342,80	722.682,31	29,42%	95,02%
2.	2008.	2.122.051,68	1.160.520,76	462.200,97	21,78%	76,47%
3.	2009.	2.126.148,17	148.244,60	696.281,42	32,75%	39,72%
4.	2010.	2.173.907,61	0,00	72.411,95	3,33%	3,33%
Ukupno 2007. - 2010.g.		8.878.340,60	2.920.108,16	1.953.576,65	22,00%	54,89%